

Turismestrategi i Lejre Kommune

Formål

Turisme er en af Lejre Kommunes erhvervsmæssige styrkepositioner, og med Nationalpark Skjoldungernes Land og andre nye tiltag såsom Kongernes Hal i Sagnlandet er det et område i udvikling. Udviklingen præger også turismen uden for kommunens grænser. Nye rejsemønstre, digitalisering og en ny turismeorganisering i Danmark, skaber behov for en strategi, der kan udstikke en fælles kurs for turismen i Lejre Kommune. En kurs hvor vi imødegår tendenserne til, at turisterne efterspørger naturoplevelser og autenticitet, hvor de agerer digitalt før, under og efter rejsen, og hvor turismelandkortet er præget af øget tværkommunalt samarbejde.

For at sikre en koordineret og fokuseret indsats på turismeområdet, samt gode forudsætninger for samarbejde og dialog med erhvervsaktører, frivillige organisationer, sammenfatter dette dokument kommunens strategi for turismeområdet frem mod 2020.

Baggrund

Strategien er funderet på en sammenskrivning af de ting, der allerede arbejdes på, og som kendetegner området i dag, samt snitflader og synergi til eksisterende projekter og indsatser. Herunder det tværkommunale destinationssamarbejde Fjordlandet og kultursamarbejdet Danmark Bliver Til som er forankret i Kulturregion Midt- og Vestsjælland med Lejre Kommune som tovholder. Materialet er tilvejebragt med input fra udvalgte kerneinteressenter.

Centralt for udarbejdelsen af strategien har været en tæt kobling til Lejre Kommunes branding- og udviklingsstrategi: Vores sted fra 2015 og Lejre Kommunes Erhvervsstrategi fra 2017. Ligeledes er der skabt en tæt kobling til kommunens Plan- og Bæredygtighedsstrategi fra 2016 og til Kommuneplan 2017. Tilsammen skal de fire strategier sikre et godt erhvervsklima for hele erhvervslivet, og vil stå centralt for Erhvervs- og Turismeudvalget og Kommunalbestyrelsen i de kommende år.

Mission for Lejre Kommunes turismeindsatser

Vi vil tiltrække flere turister til Lejre, og vi vil hjælpe turisterne, til at få et oplevelsesrigt ophold i høj kvalitet. Målgrupperne for Lejre Kommunes turismestrategi er både turister, som besøger os i kraft af deres interesse for at være tæt på natur- og kultur, de eksisterende borgere, der bor i Kommunen og som skaber og bruger vores oplevelsestilbud og de kommende borgere, der tiltrækkes af vores stærke attraktionsværdi.

Vi vil dele vores sted med vores gæster, og som gæstfrie værter vil vi gøre det nemt og bekvemt at gå på opdagelse i Lejre. Det skal ske med afsæt i de tre strategiske indsatsområder; synliggørelse og tilgængelighed, udvikling og involvering samt kvalitet og bæredygtighed.

Fakta om turisme i Lejre Kommune

I Lejre Kommune er både overnatninger, turismeforbruget og selve turismeandelen steget siden 2012 og frem til 2014. Det samlede turismeforbrug i Lejre Kommune er steget fra 167 mio. kr. i 2012 til 234 mio. kr. i 2014.

De kommercielle overnatningsformer i Lejre Kommune er steget fra 49 mio. kr. i 2012 til 66 mio. kr. i 2014. De kommercielle overnatningsformer indebærer fx. hoteller, camping, vandrerhjem, og feriecentre mfl. En lignende udvikling ses hos de ikke kommercielle overnatningsformer (f.eks. eget sommerhus, lånt sommerhus eller overnatning hos familie/venner) samt endagsrejsende. Her er der sket en udvikling fra 118 mio. kr. i 2012 til 168 mio. kr. i 2014.

I perioden fra 2012 - 2014 er der også sket en stigning i forhold til turismens andel af Lejre Kommunes samlede udbud. Fra 1,2% i 2012 til 1,8 % i 2014.

Kilde: Visit Denmark, Turismens økonomiske betydning i Danmark, 2012, Visit Denmark, Turismens økonomiske betydning i Danmark, 2013, Visit Denmark, Turismens økonomiske betydning i Danmark, 2014.

Turisme - en indsats for både borgere og besøgende

Turisme er en af Lejres Kommunes erhvervsmæssige styrkepositioner og et centralt erhverv for, at både turister, eksisterende og kommende borgere såvel som erhvervsdrivende, finder Lejre attraktivt. Et turismeerhverv der skaber oplevelser af høj kvalitet, og omsætter Lejre Kommunes natur- og kulturhistoriske kvaliteter til attraktive oplevelsestilbud, der gør det til et rart sted både at besøge, at bo og at arbejde i.

I Lejre Kommune tænker vi derfor ikke turisten som en fremmed, men som en gæst, der, som os selv, ønsker at nyde naturen og dele historierne. Som vores egne borgere skal vores gæster derfor også opleve smagen af vores sted, når vi trækker fisk op af vores fiskerige fjorde, åer og vandløb, og når vores fødevarereproducenter skaber råvarer af jorden, som selv de fineste kokke lovpriser. Derfor ser vi heller ikke turismeerhvervet som et isoleret erhverv, men ønsker at styrke samarbejder og koblinger på tværs af natur- og kulturoplevelser og kommunens mange økologer, fødevarereproducenter og madhåndværkere. Det skal bl.a. ske med omdrejningspunkt i vores nationalpark 'Skjoldungernes Land'.

Centrale målgrupper

Vi er særligt stærke hvad angår turister, der ønsker en aktiv ferie i smuk natur, har interesse for kulturhistorie og smag for god mad og gastronomi. Vores gæster kan lide at møde de lokales gæstfrihed, ligesom de sætter pris på at overnatte i naturnære overnatningstilbud. Endagsturisterne er også et stort potentiale for Lejre Kommune, som er let tilgængelig for de op mod 2 mio. potentielle gæster, der befinder sig en times kørsel fra kommunen.

Størstedelen af gæsterne er danske turister, og de udenlandske turister kommer først og fremmest fra landende omkring os. Tyske turister udgør den største gruppe og hollændere den næststørste.

På tværs af nationaliteter er størstedelen af turisterne i Lejre Kommune kyst- og naturturister. En turistgruppe som er veldefineret, og som er særligt interessant for Lejre Kommune. De fordeler sig typisk i to underkategorier. Turister med passion for friluftsliv så som individuelle naturoplevelser, vandre-, cykel- og kanoferier mv. og turister med passion for mere krævende outdooraktiviteter så som golf, lystfiskeri, mountainbike mv..

Storbyturisterne fra København vil dog i de kommende år også udgøre et potentiale for Lejre, særligt som endagsturister. Det skal ses i lyset af, at Wonderful Copenhagen arbejder strategisk på at udvide storbygæsternes oplevelsesgeografi til områder, der er inden for overskuelig rækkevidde fra hovedstaden via offentlig transport. Et strategisk samarbejde med Wonderful Copenhagen, er derfor oplagt.

Tværkommunale samarbejder på turismeområdet

Ligesom vi ikke opererer med skarpe skel for, hvornår vi skaber oplevelser til borgere eller besøgende, eller hvornår vi styrker vilkårene for turismen og det øvrige erhvervsliv, så ønsker vi også at bryde de traditionelle grænser mellem kommuner. Det gør vi bl.a. ved at samarbejde med Sorø, Kalundborg, Holbæk og Odsherred Kommuner om at skabe sammenhængende oplevelsesruter, der binder de fem kommuner sammen om fortællingen om istidslandskabet. Ligeledes sker det gennem strategiske, tværkommunale samarbejder som Fishing Zealand og det tværkommunale samarbejde "Fjordlandet". Sidstnævnte inkluderer Roskilde, Frederikssund, Holbæk og Odsherred Kommuner, og her udvikles og markedsføres turismeprodukter med afsæt i tre, fælles kernefortællinger. Øget digital tilstedeværelse og gæsteservice er et væsentligt omdrejningspunkt, og skal sikre hele Fjordlandet en stærkere positionering i det danske destinationslandskab. Ligeledes styrker vi egnens oplevelsestilbud gennem det tværkommunale samarbejde i Kulturregion Midt- og Vestsjælland. Her er der fokus på at aktivere regionens særlige forudsætning for at formidle Danmarks tilblivelse. Det sker pt. via projektsamarbejdet Danmark Bliver Til, samt via en fremtidig forankring af projektet i Lejre Kommune. I Lejre kommune vil vi fortsat prioritere i tværkommunale samarbejder på turismeområdet.

Lejre Kommunes attraktionsværdi

Lejre Kommunes attraktionsværdi som destination for turisme knytter sig til vores stærke kultur- og naturoplevelser, og med turismestrategien vil vi styrke vilkårene for, at vores omverden opdager sporene af mere end 10.000 års historie. Spor der kommer til udtryk i vores smukke landskaber, velbevarede bygninger og levende landsbymiljøer. Vores gæster og borgere skal mærke dette, hvad end de glider gennem landskabet i kajak, cykler på vores 5-stjernede mountainbikeruter, eller besøger nationalparken Skjoldungernes Land.

Derfor vil vi bidrage til at synliggøre og tilgængeliggøre de oplevelser, som Lejre Kommune byder på med vores aktive, natur- og kulturglade gæster. Både i form af naturnære overnatningstilbud i shelters, campingpladser, autocampere eller på bondegård, og ved at sikre, at vores destination og dens oplevelsestilbud er synlige, godt forbundet og nemme at finde for gæsterne.

Et særligt opmærksomhedspunkt er vandre- og cykelturisme, som skal forbedres gennem

styrket infrastruktur, herunder bedre stier, skiltning, faciliteter og informationer undervejs. Hele tiden med respekt for, at natur- og kulturkvaliteter også skal være tilgængelige for kommende generationer. Det stiller krav om et vedvarende fokus på kvalitet og bæredygtighed i forhold til at øge naturværdien og gavne naturoplevelsen, samt til en god balance mellem benyttelse og beskyttelse af naturen. Turismeindsatsen vil derfor gøre aktivt brug af den viden, som tilvejebringes gennem kommunens kortlægninger og naturkvalitetsplaner.

Med en fokuseret indsats for kvalitet i naturoplevelserne, lægger Lejre Kommune sig fint i tråd med de statslige mål for vækst i dansk turisme. I Erhvervs- og Vækstministeriets vækstplan for dansk turisme fra 2014 er der nemlig fokus på, hvordan en udvikling af kyst- og naturturisme skal tiltrække flere udenlandske turister og revitalisere den danske kyst- og naturturisme.

Foruden fokus på naturoplevelserne spiller kommunens engagerede og gæstfrie borgere en vigtig rolle i forhold til at formidle oplevelsestilbuddet og sikre autentiske oplevelser til vores gæster. Det sker typisk gennem borgernes engagement som frivillige. 35 % af kommunens borgere deltager i frivilligt arbejde, hvilket er den højeste procentdel i Region Sjælland. Dette er dermed et af Lejre Kommunes helt store styrkepunkter, og et vigtigt værditilbud for vores gæster. Lejre Turistforening er et godt eksempel på, hvordan frivillige fra hele kommunen medvirker til en udvikling af turismen. En udvikling der bygger på synergi mellem lokalbefolkningens og turisternes interesser. Dette folkelige engagement vil vi med turismestrategien understøtte og bruge som et vigtigt aktiv for vores sted.

Overnatning

Lejre Kommune ønsker også en bred vifte af overnatningsmuligheder, som kan dække turisternes behov. Vores hoteller, campingpladser, bed & breakfast og naturnære teltpladser i Lejre Kommune, udgør et potentiale, der bør bygges videre på. Både med nye innovative typer overnatningstilbud, der matcher turisternes præferencer og hviler på et bæredygtigt forretningsgrundlag, og med videreudvikling og synliggørelse af de eksisterende overnatningstilbud.

Indsatsområder for Lejre Kommunes turismestrategi

Lejre Kommunes turismestrategi skal realiseres gennem tre centrale indsatsområder, der handler om synliggørelse og tilgængelighed, involvering og udvikling samt kvalitet og bæredygtighed. Indsatsområderne skal tilsammen sikre en strategisk udvikling af turismeområdet til gavn for både nuværende og kommende borgere og besøgende. Indsatsområderne beskrives overordnet i det følgende, og vil årligt blive revideret og uddybet gennem konkrete aktivitetsplaner. Årsplanen for 2017 er vedlagt i bilag.

- **Synliggørelse og tilgængelighed:** Et centralt element i Lejre Kommunes turismestrategi handler om synliggørelse og tilgængelighed. Både i form af en velfungerende infrastruktur i den digitale information på web og on site, og i form af vedligeholdte stier, tilgængelige toiletter, velplacerede parkeringspladser mv.. Ved planlægning og evt. rådgivning af projekter, stiforløb mv. er tilgængelighed for

handicappede et vigtigt opmærksomhedspunkt. Emnet skal derfor tænkes ind både i udviklingen og i formidlingen af det pågældende projekt/tilbud mv.. Formidlingen kan eksempelvis ske via den nationale portal God Adgang. Med en indsats for synliggørelse og tilgængelighed, har vi dermed fokus på at binde kommunens geografi sammen, og lede turisterne godt til og fra vores oplevelsestilbud i både den analoge og den digitale verden. En stor del af Lejre Kommunes arbejde med digital markedsføring vil ske i det tværkommunale samarbejde Fjordlandet. Omdrejningspunktet er tre centrale kernefortællinger, der skal brande området som én samlet destination. Overskrifterne for de tre kernefortællinger er: fællesskab, landskab og kulturhistorie samt fjordliv og frihed.

- **Udvikling og involvering:** Der er stærke muligheder for synergi og samarbejde mellem Lejre Kommunes turisme-, kultur- og erhvervsaktører samt på tværs af kommuner, herunder blandt andet med Nationalpark Skjoldungernes Land. Disse synergier skal aktiveres gennem bedre rammer for netværk, samskabelse og involvering på tværs af traditionelle turismeaktører, kulturudbydere, øvrige erhvervsgrupper samt engagerede frivillige organisationer og borgere - heriblandt Lejre Turistforening. En af de mange vigtige partnere er Lejre Erhvervsforums turismegruppe, og med regelmæssige, netværksmøder kan nye og eksisterende oplevelsestilbud og services koordineres og udvikles.
- **Kvalitet og bæredygtighed:** Lejre Kommunes attraktionsværdi knytter sig stærkt til vores sted. Kvaliteterne kan ikke flyttes, kopieres eller skiftes ud. Det kræver særlig opmærksomhed på, hvordan man sikrer høj kvalitet og bæredygtighed, så gæsterne kommer igen, og så der også er noget for kommende generationer at vise frem. Kvaliteten kan bl.a. opstå gennem etablering af turistinspirationer og videreuddannelsestilbud i 'det gode værtskab'. Sidstnævnte i tæt samarbejde med bl.a. Nationalpark Skjoldungernes Land. Ligeledes kan en strategisk udvikling af oplevelsesoaser, servicetilbud og faciliteter målrettet konkrete målgrupper som eksempelvis vandre- og cykelturister, og udviklet med afsæt i- og respekt for det enkelte steds kvaliteter og værdier, bidrage til en bæredygtig udvikling af turisme i Lejre Kommune.

Bilag 1: Årsplan for 2017

Uddrag af årsplan for 2017 vedtaget af udvalget for Erhverv og Turisme i februar 2017.

Prioriterede indsatser vedr. turisme			
	Indsats	Aktør	Effekt
A.	<p>Arbejde for at sikre synlighed af aktører, aktiviteter, oplevelser, tilbud mv. på alle relevante platforme.</p> <p><i>VisitDenmark lancerer i 2017 en ny hjemmeside og dermed også ny platform for alle visitdestinationer i Danmark.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udarbejde VisitLejre Magasin 2. Videreudvikle visitlejre.dk herunder: Nyt design, søgemaskineoptimering, flere artikelsider mv. 3. Skiltning mv.: undersøge hvor og hvordan det kan gøres enklere for turisten at finde til Lejre - og rundt til aktørerne. 4. Øge synlighed af stier, ruter mv. 	<p>Visit Lejre</p> <p>Turisterhvervet</p> <p>Turistinformation</p> <p>Turistinspiration</p> <p>Turistforening</p> <p>VisitDenmark</p>	<p>Distribution af mindst samme mængde Visit Lejre magasiner som i 2016</p> <p>Flere besøg på visitlejre.dk end i 2016</p> <p>Positiv tilfredshedsmåling blandt aktørerne</p>
B.	<p>Markedsføring & målgrupper</p> <p><i>I 2016 havde vi succes med målrettet annoncering samt afholdelse af konkurrencer med præmier fra turismeerhvervet.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Markedsføre aktiviteter, events, produkter mv. overfor relevante målgrupper. 2. Udarbejde konkret markedsføringsplan for 2017 	<p>Turisterhvervet</p> <p>Visit Lejre</p>	<p>Flere besøg på visitlejre.dk end i 2016</p> <p>Flere "klik" på, og delinger af opslag mv. end i 2016</p> <p>Flere deltagere i konkurrencer end i 2016</p>
C.	<p>Kvalitet og service</p> <p>Arbejde for at sikre god gæsteservice samt produkter/sammenhængende oplevelser af høj kvalitet</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Etablere turistinspirationer 2. Etablere videreuddannelsestilbud i det gode værtsskab 	<p>Turisterhvervet</p> <p>Turistinformation</p> <p>Turistforening</p> <p>Visit Lejre</p>	<p>Positiv tilfredshedsundersøgelse fra aktørerne</p>

	3. Undersøge muligheder for etablering af autocamperfaciliteter ved de kommunale havne. Evt. ved Ledreborg/Sagnlandet / Sonnerupgaard/ Egholm Slot		
D.	<p>Samarbejde og netværk</p> <p>Udvikle samarbejdet og netværket med relevante parter; aktører, frivillige mv.</p> <p>Afholde to netværksmøder med turisterhvervet med fokus på hhv. sæson 2017 og 2018.</p> <p>Det drøftes desuden på møderne, hvilken form for netværksdannelse der kan give mening for erhvervet.</p>	<p>Visit Lejre Nationalparken Fishing Zealand Rep. fra gårdbutikker</p> <p>Turistforeningen Fjordlands- samarbejdet Øvrigt turisterhverv</p>	Etablering af netværk
E.	<p>Udvikle det regionale samarbejde</p> <p><i>Særligt markedsføring af området i nationalt og internationalt perspektiv kan give mening at løfte i fællesskab med nabokommunerne</i></p> <p>Analyserer styrkepositionerne i området (Fjordlandet) med henblik på at få belyst, hvordan vi kan hjælpe hinanden yderligere med at skabe vækst i turismeområdet</p>	<p>Visit Lejre</p> <p>Visit Roskilde</p> <p>Visit Holbæk</p> <p>Visit Frederikssund</p> <p>Visit Odsherred</p> <p>Visit Denmark</p> <p>Turisterhvervet</p> <p>Turistforeningen</p>	Der bliver en afstemt strategi for et flerårigt samarbejde om markedsføring

Bilag 2: Bruttokatalog over ideer til kommende års planlægning

Dette bilag rummer en oversigt over de ideer til konkrete aktiviteter, som er fremkommet via høringssvarene til Lejre Kommunes turismestrategi, sommeren 2017. Ideerne er fordelt under strategiens tre indsatsler, og vil blive behandlet i de kommende års planlægning.

Synliggørelse og tilgængelighed

- En centralt placeret turistinformation, hvor alle relevante oplysninger findes.
- Udvikling af informationsmateriale med tilhørende kort til brug for vandrere og cyklister.
- Udarbejdelse af mål for at udvikle og forbedre hjemmesiden, herunder at der knyttes en webmaster til redaktionen af VisitLejre.dk.
- Mulighed for at købe frisk fisk fra de små havne fx. fra en bierhvervsfisker.
- Indarbejdelse af Vores sted identiteten og historierne i de turismemæssige kommunikationsplatforme, såvel den trykte, såvel den digitale.
- Oversættelser fra engelsk til tysk.
- Synliggørelse af destinationens mange private overnatningstilbud så de fremtår som et samlet netværk alla vandrehjemssamarbejdet Danhostle

Udvikling og involvering

- Fokus på herregårdsmiljøerne som et væsentligt aktiv, der skal støttes til at udvikle deres potentiale yderligere.
- Ny pulje, der kan støtte lokale turismeinitiativer.
- Oprettelse af en funktion som netværkstovholder, der vil kunne tage vare på kommunikationen og samarbejdet mellem kommunen og de relevante foreninger.
- Inddragelse af nedlagte erhvervsbygninger til små, lokale oplevelsesoaser. Fx nedlagte vandværk.
- Opsætning af borde og bænke og formidlende information, til glæde for vandrere og cyklister.
- Samarbejde med Nationalparken om: a) At få etableret en række retningslinjer for brug af Nationalparkens logo og synlighedsmaterialer. b) at få etableret en række samarbejdskonstellationer blandt værtskabsnetværks medlemmer, der varetager gæsternes behov for oplevelsessammenhænge. c) Styrke det turismemæssige samarbejde med Danmarks øvrige nationalparker. d) Lægge forholdene tilrette for en grøn/bæredygtig tilgængelighed til Nationalparken fra stationsbyerne. e) Etablering af en shuttlebus i højsæsonen til og fra nationalparken.

Kvalitet og bæredygtighed

- Hjælp til oplevelsesaktører med at kvalificere ansøgninger til LAG-Puljens udviklingsprojekter.
- En vurdering af potentialet for turisme med udgangspunkt i udvikling af lokalområderne, fx af Hvalsø som kommunens hovedby og som centralt udgangspunkt og udgangspunkt for naturturisme.